

Programa

Puslapis 1 iš 5

PATVIRTINTA
AB LESTO generalinio direktoriaus
2014 m. balandžio 30 d.
įsakymu Nr. 103

AB LESTO ATITIKTIES PROGRAMA

Tikslas: Nustatyti AB LESTO atitinkamas organizacines ir kitas priemones ir įpareigojimus AB LESTO darbuotojams, siekiant įgyvendinti teisės aktuose nustatytus reikalavimus

Taikymo sritis: Visi Bendrovės padaliniai.

Susiję teisės aktai: Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymas, Reikalavimai elektros energijos skirstomųjų tinklų operatoriaus rengiamai atitikties programai.

1. Programos turinys

1. Programos turinys	1
2. Naudojami terminai ir sutrumpinimai.....	1
3. Programos tikslai.....	2
4. Programoje įtvirtintų tikslų įgyvendinimas	3
5. Atitikties pareigūnas	5
6. Baigiamosios nuostatos.....	5

2. Naudojami terminai ir sutrumpinimai

Bendrovė, Operatorius	AB LESTO
Programa	Atitikties programa
Atitikties pareigūnas	Skirstomųjų tinklų operatoriaus paskirtas už atitikties programos priežiūrą atsakingas darbuotojas
Įstatymas	Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymas
Komisija	Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija
Reikalavimai programai	Reikalavimai elektros energijos skirstomųjų tinklų operatoriaus rengiamai atitikties programai, patvirtinti 2013 m. lapkričio 21 d. Komisijos nutarimu Nr.O3-694
Tinklų naudotojas	Asmuo, kurio įrenginiai yra prijungti prie

	perdavimo ar skirstomųjų tinklų ir kuris naudojasi ar gali naudotis elektros energijos persiuntimo paslauga.
--	--

Kitos šioje Programoje vartojamos sąvokos atitinka Įstatyme ir kituose teisės aktuose vartojamas sąvokas.

3. Programos tikslai

3.1. Ši Programa parengta atsižvelgiant į tai, kad:

(a) Įstatymo 54 straipsnio 1 dalies 5 punktą nustato, jog skirstomųjų tinklų operatorius patvirtina atitikties programą, nustatančią darbuotojams įpareigojimus ir priemones, kuriais siekiama užkirsti kelią diskriminuojančiam elgesiui, ir užtikrina tinkamą nustatytų priemonių ir įpareigojimų laikymosi priežiūrą, kiekvienais metais parengia, paskelbia savo interneto svetainėje ir Komisijai pateikia priemonių, kurių buvo imtasi vykdant šią programą, ataskaitą;

(b) Įstatymo 54 straipsnio 1 dalies 6 punktą nustato, jog skirstomųjų tinklų operatorius paskiria už atitikties programos priežiūrą atsakingą darbuotoją (atitikties pareigūną) ir imasi tinkamų priemonių, kad jis būtų visiškai nepriklausomas nuo vertikaliai integruotos įmonės ir savo funkcijoms atlikti galėtų naudotis visa reikiama skirstomųjų tinklų operatoriaus ir visų susijusių įmonių informacija;

(c) Komisija 2012 m. liepos 27 d. nutarimu Nr.O3-202 konstatavo, kad AB LESTO skirstymo veiklos atskyrimas atitinka Elektros energetikos įstatymo 54 straipsnio 1 ir 3 dalių nuostatas bei įpareigojo Bendrovę, pasikeitus šio nutarimo 1 punkte nurodytoms aplinkybėms, dėl kurių neužtikrinamas Elektros energetikos įstatymo 54 straipsnio 1 ir 3 dalyse nustatytų veiklos rūšių ir apskaitos atskyrimo reikalavimų įgyvendinimas, ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo šių pasikeitusių aplinkybių, informuoti Komisiją;

(d) Komisija 2013 m. lapkričio 21 d. nutarimu Nr.O3-694 patvirtino Reikalavimus programai bei įpareigojo AB LESTO, vadovaujantis šiais Reikalavimais, parengti ir pateikti Komisijai Programą iki 2014 m. kovo 1 dienos.

3.2. Programa yra parengta vadovaujantis Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymu, Komisijos 2013 m. lapkričio 21 d. nutarimu Nr.O3-694 patvirtintais Reikalavimais elektros energijos skirstomųjų tinklų operatoriaus rengiamai atitikties programai, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. birželio 20 d. nutarimu Nr. 723 patvirtintomis Veiklos elektros energetikos sektoriuje licencijavimo taisyklėmis, Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2010 m. vasario 11 d. įsakymu Nr.1-38 patvirtintomis Elektros energijos tiekimo ir naudojimo taisyklėmis, Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2012 m. liepos 4 d. įsakymu Nr. 1-127 patvirtintu Elektros energijos gamintojų ir vartotojų elektros įrenginių prijungimo prie elektros tinklų tvarkos aprašu, kitais Lietuvos Respublikoje galiojančiais teisės aktais ir Bendrovės norminiais vidaus teisės aktais. Pakeitus nurodytus teisės aktus, taikomi galiojančių teisės aktų reikalavimai.

3.3. Programos tikslai:

3.3.1. užtikrinti elektros energijos skirstomųjų tinklų naudotojų nediskriminavimą, sudarant vienodas nediskriminacines prieigos prie elektros energijos skirstomųjų tinklų ir pasinaudojimo elektros energijos skirstomaisiais tinklais sąlygas;

3.3.2. užtikrinti Operatoriaus veiklos nepriklausomumą nuo gamybos ir tiekimo veiklos interesų ir išvengti šių veiklos rūšių kryžminio subsidijavimo;

3.3.3. sudaryti prielaidas tinkamai įgyvendinti skirstomųjų tinklų naudotojų nediskriminavimo, veiklos efektyvumo, viešumo, informavimo ir kitus reguliuojamos veiklos principus.

3.4. Programa numato:

- 3.4.1. Bendrovės taikytinas priemonės, kuriomis siekiama:
- 3.4.1.1. išvengti diskriminacinio elgesio elektros energijos skirstomųjų tinklų naudotojų atžvilgiu (4.1 punktas);
  - 3.4.1.2. užtikrinti skirstymo veiklos nepriklausomumą nuo gamybos ir tiekimo veiklos interesų (4.4 punktas);
  - 3.4.1.3. išvengti skirstymo veiklos kryžminio subsidijavimo iš gamybos ar tiekimo veiklos rūšių arba gamybos ar tiekimo veiklos rūšims neleisti subsidijuoti skirstymo veiklos (4.5 punktas);
- 3.4.2. nustatyti konkrečias Bendrovės darbuotojų pareigas, įgyvendinant Programoje nustatytas priemonės (4.2 punktas);
- 3.4.3. nustatyti Operatoriaus turimos konfidencialios informacijos disponavimo sąlygas ir tvarką (4.3 punktas);
- 3.4.4. nustatyti metinės Programos ataskaitos rengimo, viešo (kiek tai nėra susiję su konfidencialia Bendrovės informacija ar dokumentais) skelbimo ir pateikimo Komisijai tvarką (5 skyrius);
- 3.4.5. nustatyti Programos priežiūros tvarką (5-6 skyriai).

4. Programoje įtvirtintų tikslų įgyvendinimas

4.1. Priemonės, skirtos išvengti diskriminacinio elgesio elektros energijos skirstomųjų tinklų naudotojų atžvilgiu:

- 4.1.1. tinklų naudotojams paslaugos turi būti teikiamos vienodomis sąlygomis, o su paslaugų teikimu susiję tinklų naudotojams nustatomi įpareigojimai – aiškiai apibrėžti, skaidrūs ir nediskriminuojantys;
- 4.1.2. Tinklų naudotojams paslaugos turi būti teikiamos taikant pagrįstą ir aiškią prijungimo paslaugų kainodarą, raštu teisės aktuose nustatytais būdais ir tvarka informuojant tinklų naudotojus apie numatomus prijungimo paslaugų kainos ir šių paslaugų teikimo sąlygų pasikeitimus, sudarant lygias galimybes bei sąlygas, prijungiant elektros energijos įrenginius prie elektros energijos skirstomųjų tinklų ar keičiant elektros įrenginių prijungimo sąlygas teisės aktų nustatyta tvarka, taip pat tinkamai įgyvendinant teisės aktus, nesudarant prielaidų tinklų naudotojo diskriminacijai;
- 4.1.3. Bendrovės darbuotojai negali teikti rekomendacijų ar išsakyti savo nuomonės dėl rinkos situacijos, t. y. turi išlikti visiškai nepriklausomi ir nešališki bet kokių rinkoje esančių tinklų operatorių atžvilgiu ir nukreipti tinklų naudotojus į visiems rinkos dalyviams vienodai prieinamus informacijos šaltinius.

4.2. Bendrovės darbuotojų pareigos:

- 4.2.1. darbuotojai, rengiantys paslaugos kainas ir jų taikymo tvarką, privalo užtikrinti, kad paslaugų teikimo principai būtų lengvai suprantami, sąlygos – aiškios ir nediskriminuojančios tinklų naudotojų;
- 4.2.2. darbuotojai, atsakingi už naujų ar esamų tinklų naudotojų įrenginių prijungimą prie Operatoriaus tinklų, turi užtikrinti, kad tinklų naudotojams teisės aktuose nurodyti prijungimo prie elektros energijos skirstomųjų tinklų reikalavimai būtų taikomi vienodai, nediskriminuojant atskirų tinklų naudotojų ar tinklų naudotojų grupių. Operatoriai, planuojantys elektros energijos skirstomųjų tinklų plėtrą ir naujų vartotojų prijungimą, tinklų naudotojams pateikia vienodos apimties informaciją apie planuojamą plėtrą;
- 4.2.3. darbuotojai, kurių kompetencijai priskirtas paslaugų nutraukimo organizavimas ir koordinavimas, kai yra vykdomi planiniai Operatoriui priklausančios elektros energijos skirstomųjų tinklų darbai ar dėl kitų priežasčių, privalo užtikrinti visų tinklų naudotojų, kuriems bus laikinai nutrauktas ar apribotas elektros energijos perdavimo ir (ar) skirstymo paslaugų teikimas, informavimą laiku bei laikantis teisės aktų, Operatoriaus norminių vidaus teisės aktų bei su tinklų naudotojais sudarytų sutarčių sąlygų;
- 4.2.4. visi elektros energijos skirstomųjų tinklų naudotojai apie planinį elektros energijos skirstymo paslaugų nutraukimą ar apribojimą turi būti informuojami vienodomis sąlygomis, nediskriminuojant atskirų tinklų naudotojų ar tinklų naudotojų grupių;
- 4.2.5. darbuotojai turi tinkamai bei vienodomis sąlygomis įgyvendinti visus kitus teisės aktuose ir Bendrovės norminiuose vidaus teisės aktuose įtvirtintus reikalavimus, susijusius su Bendrovės paslaugų teikimu tinklų naudotojui.

4.3. Bendrovės konfidencialios informacijos valdymo principai:

4.3.1. Operatoriaus darbuotojams draudžiama pasinaudoti turima informacija taip, kad būtų diskriminuojami atskiri Operatoriaus tinklų naudotojai ar tinklų naudotojų grupės ir (ar) pasinaudojant vertikalios integracijos pranašumu būtų sudaromos sąlygos elektros energijos gamybos ir (ar) tiekimo įmonėms iškraipyti konkurenciją.

4.3.2. konfidencialią informaciją gali žinoti tik tie Bendrovės darbuotojai, kuriems ši informacija yra būtina darbo funkcijoms vykdyti arba šią informaciją jie sužinojo dėl savo užimamų pareigų;

4.3.3. jeigu konfidenciali informacija pagal teisės aktus turi būti atskleista ar prie jos visiems rinkos dalyviams suteikiamas priėjimas, ji turi būti atskleidžiama ar suteikiamas priėjimas prie jos visiems rinkos dalyviams vienu metu ir vienodomis sąlygomis;

4.3.4. Bendrovės turimai informacijai konfidencialumo statusas suteikiamas vadovaujantis Bendrovės konfidencialios informacijos valdymo taisyklėmis;

4.3.5. už konfidencialumo reikalavimų pažeidimą Bendrovės darbuotojai atsako Bendrovės konfidencialios informacijos valdymo taisyklių, Bendrovės darbo tvarkos taisyklių bei kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

4.4. Siekiant užtikrinti skirstymo veiklos nepriklausomumą nuo gamybos ir tiekimo veiklos interesų, nustatomos šios priemonės:

4.4.1. Bendrovės vidaus teisės aktuose nustatoma, kad padaliniai, vykdančios skirstymo veiklą, veikia nepriklausomai ir savarankiškai nuo padalinio, vykdančio visuomeninio bei garantinio tiekimo veiklą, taip pat padalinys, vykdančios visuomeninio bei garantinio tiekimo veiklą veikia nepriklausomai ir savarankiškai nuo padalinių, vykdančių skirstymo veiklą (1) priimant veiklos sprendimus, (2) sudarant sutartis ir kitus sandorius, (3) derinant bei priimant Bendrovės vidaus teisės aktus (įsakymus, nurodymus, tvarkas ir kt.), taip pat (4) vykdam bet kokią kitą Bendrovės veiklą;

4.4.2. Bendrovės darbuotojai, bendraudami su tinklų naudotojais, veikia išimtinai Operatoriaus vardu ir interesais bei nepriklausomai nuo elektros energijos gamybos ir (ar) tiekimo veiklos rūšių komercinių interesų;

4.4.3. Bendrovės valdymo organų (valdybos) nariai ir padalinių vadovai nedalyvauja vertikaliai integruotos įmonės priežiūros ir valdymo organuose (Bendrovės įstatų 41 straipsnyje numatyta, kad valdybos nariu negali būti vertikaliai integruoto juridinio asmens, vykdančio veiklą elektros energetikos sektoriuje, priežiūros organo, valdymo organo ar administracijos narys, taip pat elektros energijos ar dujų perdavimo ar gamybos (gavybos) veiklą vykdančio juridinio asmens priežiūros organo, valdymo organo ar administracijos narys);

4.4.4. Bendrovė yra pasirašiusi susitarimą dėl konfidencialios informacijos su kitomis vertikaliai integruotos įmonės „Lietuvos energija“, UAB grupės įmonėmis, kuriame aptarti Bendrovės konfidencialios informacijos valdymo ir teikimo kitoms grupės įmonėms principai. Susitarime numatyta, jog šalys, vykdydamos šį susitarimą ir tarpusavyje keisdamosi konfidencialia informacija, vadovaujasi imperatyviais įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimais, įskaitant, bet neapsiribojant, Elektros energetikos įstatyme nustatytais reikalavimais dėl skirstymo veiklos atskyrimo nuo kitų elektros energetikos veiklos rūšių;

4.4.5. Pagal Bendrovės įstatų 5 straipsnį, Bendrovės patronuojanti bendrovė („Lietuvos energija“, UAB) turi teisę patvirtinti Bendrovės veiklos gaires ir taisykles, metinį finansinį planą, metinę turto grąžos normą, maksimalų skolinių įsipareigojimų dydį bei kitus Bendrovės veiklos parametrus. Pagal Bendrovės vidaus teisės aktus „Lietuvos energija“, UAB nedalyvauja Bendrovės kaip skirstomųjų tinklų operatoriaus vykdomame skirstomųjų tinklų valdyme, taip pat sprendimų, susijusių su skirstomųjų tinklų statyba ar atnaujinimu, priėmimu;

4.4.6. Bendrovė yra sudariusi susitarimus dėl informacijos apie elektros energijos vartojimo duomenis mainų su dauguma elektros rinkoje veikiančių nepriklausomų tiekėjų. Visiems nepriklausomiems tiekėjams (įskaitant ir vertikaliai integruotai įmonei priklausantį tiekėją „Energijos tiekimas“, UAB) siūlomų sudaryti susitarimų sąlygos yra vienodos ir nediskriminuojančios.

4.5. Siekiant išvengti skirstymo veiklos kryžminio subsidijavimo iš gamybos ar tiekimo veiklos rūšių arba gamybos ar tiekimo veiklos rūšims neleisti subsidijuoti skirstymo veiklos, nustatomos šios priemonės:

4.5.1. Operatorius atskirai tvarko su skirstymo veikla susijusių apskaitą;

4.5.2. Operatorius atlieka tvarkomos apskaitos atitikties Komisijos nustatyta sąnaudų apskaitos sistemai ir (ar) metodui, ir (ar) modeliui bei sąnaudų apskaitos taisyklėms, taip pat kituose teisės

aktuose nustatytiems reikalavimams audita. Audito išvada turi būti skelbiama kartą per metus pagal Komisijos nustatytas taisykles.

5. Atitikties pareigūnas

5.1. Siekiant Programos įgyvendinimo veiksmingumo, Bendrovė vykdo Programos priežiūrą. Bendrovės generalinio direktoriaus įsakymu yra paskiriamas atitikties pareigūnas.

5.2. Atitikties pareigūno pagrindinės funkcijos:

5.2.1. prižiūrėti Programos vykdymą ir įgyvendinimą;

5.2.2. kaupti, analizuoti ir apibendrinti informaciją apie Programoje numatytų priemonių bei tikslų įgyvendinimą;

5.2.3. reguliariai atlikti duomenų analizę ir vertinti rezultatus;

5.2.4. diegti naujas tinklų naudotojų nediskriminavimą, Bendrovės nepriklausomumą nuo gamybos ir tiekimo veiklos interesų ir šių veiklos rūšių kryžminio subsidijavimo išvengimą užtikrinančias priemones;

5.2.5. kiekvienais metais iki gegužės 1 d. už praėjusius kalendorinius metus parengti ir viešai paskelbti (kiek tai nėra susiję su konfidencialia Bendrovės informacija ar dokumentais) ir Komisijai pateikti metinę Programos ataskaitą (įskaitant ir konfidencialią informaciją), kurioje nurodomos taikytos priemonės.

5.3. Bendrovės darbuotojas, paskirtas Atitikties pareigūnu, vykdydamas Programoje nurodytas Atitikties pareigūno funkcijas, veikia nepriklausomai ir neatsižvelgiant į darbuotojo pavaldumą pagal Bendrovės organizacinę valdymo struktūrą. Atitikties pareigūnas turi teisę naudotis visa jo funkcijoms vykdyti reikiama Operatoriaus ir visų susijusių įmonių informacija.

5.4. Atitikties pareigūno kontaktiniai duomenys skelbiami Operatoriaus interneto svetainėje www.lesto.lt. Tinklų naudotojai turi teisę darbo valandomis kreiptis į Atitikties pareigūną Programos vykdymo klausimais.

6. Baigiamosios nuostatos

6.1. Programa privaloma visiems Bendrovės darbuotojams. Su šia Programa Bendrovės darbuotojai supažindinami Bendrovės darbo tvarkos taisyklėse nustatyta tvarka elektroniniu paštu, taip pat padalinių darbuotojų pasitarimų metu. Programa skelbiama Bendrovės vidiniame tinklalapyje, sudarant galimybę visiems Bendrovės darbuotojams su ja susipažinti. Darbuotojams kilus klausimų dėl Programos nuostatų įgyvendinimo, Atitikties pareigūnas (esant poreikiui - kartu su Teisės departamento teisininkais) teikia išaiškinimus bei komentarus.

6.2. Programa turi būti ne rečiau kaip kartą per dvejus metus peržiūrima ir esant poreikiui (pasikeitus teisės aktų reikalavimams ir pan.) plėtojama, tobulinama ir atnaujinama. Atitikties pareigūnas, taip pat kiti Bendrovės darbuotojai turi teisę pateikti Bendrovės vadovui pasiūlymus dėl Programos peržiūros bei atnaujinimo. Apie Programos taisymą, keitimą, papildymą ne vėliau kaip per 5 darbo dienas Atitikties pareigūnas privalo raštu informuoti Komisiją.